

21.10.2013

Dnro 388/00.02.023/2013

Helsingin kaupunki
Kaupunginhallitus
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Asia: HEL 2013 – 005814

LAUSUNTO HELSINGIN KAUPUNGIN KAIVUMAIKEN HYÖDYNTÄMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Helsingin kaupunki on pyytänyt HSY:ltä lausuntoa Helsingin kaupungin kaivumaiden hyödyntämishjelmasta. HSY:n hallitus päättää antaa Helsingin kaupungille seuraavan lausunnon:

Kehittämishjelmassa on todettu kaivumaiden väliarastoinnista ja käsittelypaikoista, että rakentamiskohteiden toteutuksessa ja niiden aikatauluttamisessa otetaan huomioon kaivumaiden käsittelyn tarve ja, että kaivumaiden käsittely-alueita voidaan sijoittaa rakennettaville alueille ennen niiden rakentamista lopulliseen käyttötarkoitukseensa. Ohjelmassa on lisäksi todettu, että Helsingin kaupungin alueella väliarastoja toteutetaan niin, että niiden tilavuus on jatkuvasti vähintään 6 miljoonaa tonnia ja käytettävissä on vähintään 3 käsittelyaluetta rakennuskohteiden yhteydessä.

Kaivumaiden kehittämishjelmassa kuvaillut tavoitteet nostaa materiaalien jalostusastetta koordinoimalla suunnittelua ja esirakentamista, vähentää syntyviä kaivumassoja käyttämällä rakentamisessa kaivamattomia menetelmiä, käyttää kaivumassat soveltuvuutensa kannalta parhaassa mahdollisessa käyttötarkoituksessa ja mahdollisimman lyhyillä kuljetusmatkoilla, ovat HSY:n mielestä kannatettavia.

HSY toimittaa kaivumaita Helsingissä Viikkiin, Espoossa Ämmäsuolle, Suomenojalle, Kulmakorpeen ja Vantaalla Hosantielle, Viinikankaareen ja Vehkalanmäen väliarastoihin. Lopulliset maanläjityspaikat Vantaalla sijaitsevat Matarissa ja Petikossa. Asfaltti- ja betonijätteet viedään Helsingissä Viikkiin Staran ylläpitämään maankäsittelypaikkaan, Espoossa Ämmäsuolle ja Vantaalla Vantaan asfalttitöiden vuosisopimuskumppanin asfalttiasemalle. Korjaustöiden yhteydessä syntyy kaivumaita vuosittain Helsingissä noin 9 000 tonnia ja Espoossa 1 300 tonnia. Vantaan kaivumaiden määrät ovat suuruusluokaltaan

21.10.2013

Dnro 388/00.02.023/2013

Espoon tasoa. Helsingissä kaivumaat kuljetetaan kokonaisuudessaan Viikkiin, pois kohteesta, kun taas Espoossa ja Vantaalla puisto- ja peltoalueilla kohteita toteutetaan sivuunkaivuuna.

Mikäli Helsingin kaupungin alueelle tulee jatkossa myös muita välivarastoalueita, pitää HSY tärkeänä, että myös HSY:n toiminnasta syntyviä kaivumaita voidaan käsitellä näillä alueilla.

Vesijohtojen ja viemärien rakentamisesta syntyvät ylijäämämäämäärät ovat merkittäviä. Valtaosa näistä syntyy kaupungin kanssa tehtävissä yhteishankkeissa, mutta myös HSY:n omissa urakoissa syntyy ylijäämämaita. HSY pyrkii verkostosaneeraustöissä käyttämään mahdollisimman paljon kaivamattomia saneerausmenetelmiä, jolloin kaivumaiden määrää voidaan vähentää.

HSY pitää tärkeänä yhteisen toimintamallin löytämistä koko HSY-alueen kaivumaiden hyödyntämiseen. Kaivumaiden käsittely ja hyödyntäminen mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkoja tuo merkittäviä taloudellisia ja ympäristöllisiä hyötyjä. Materiaali- ja energiatehokkuuden kannalta tulee tavoitella mahdollisimman korkeaa maiden hyödyntämisastetta sekä jalostustoimintojen keskittämistä ympäristövastuullisiin sekä logistisesti optimaalisiin - koko alueen tarpeita palveleviin käsittelykeskuksiin. Toiminnalla saadaan aikaan luonnonvarojen säästöä vähentämällä merkittävästi alueen luonnonkiviainesten tarvetta. Pitkien kuljetusmatkojen väheneminen puolestaan pienentää liikenteestä aiheutuvaa pölyä, melua ja CO₂-päästöjä.

HSY katsoo, että kaivumaiden käsittely- ja hyödyntämisratkaisussa tulee aktiivisesti etsiä mahdollisuuksia myös alueen muiden vaikeasti käsiteltävien materiaalien kuten voimalaitostuhkien ja kuonien sekä pilaantuneiden maiden yhteiskäsittelyyn ja näistä saatavien lopputuotteiden hyödyntämiseen. HSY suunnittelee alueellisen materiaalitehokkuuskeskittymän rakentamista Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskukseen. Alue mahdollistaa laajamittaisen materiaalikäsittelyn sekä käsiteltävien massojen ja jalostettujen uusiomateriaalien välivarastoinnin. HSY ehdottaa, että yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa selvitetään edellytykset kaivumaiden käsittelytoiminnan aloittamiseen Ämmäsuolalla. Lisäksi HSY on valmis selvittämään mahdollisuudet hallinnassaan olevien seudullisten aluevarausten käyttöönoton kaivumaiden käsittelyä ja hyödyntämistä varten.

HSY:n näkemyksen mukaan ylijäämämaiden käsittelyssä tulee edistää maa- ja kiviainesten hyötykäyttöä ja kierrätystä. Samalla tulee turvata ylijäämämaiden vastaanottopaikkojen toiminta kohtuuetäisyydellä rakennuskohteista. Lisäksi kaupungin tulisi varata riittävät resurssit maanrakennushankkeissa syntyvien kaivumaiden hallintaan ja ohjaukseen.

21.10.2013

Dnro 388/00.02.023/2013

HSY esittää kaupungin asettaman maankäytön muutosalueiden maamassoja koordinoivan työryhmän laajentamista HSY:n edustajalla. Samalla tulisi selvittää onko tarvetta työryhmälle, jossa olisivat mukana myös Espoon ja Vantaan kaupunkien edustajat. Työryhmän tavoitteena olisi selvittää kaivumaiden suunnitelmallisen käsittely- ja hyödyntämistoiminnan aloittaminen HSY-alueella. Lisäksi tulee selvittää olemassa olevien tietokantojen, kuten HSY:n ylläpitämän seudullisen perusrekisterin, käyttömahdollisuuksia massojen sähköiseen hallintaan. Lopuksi HSY katsoo, että kehittämissuunnitelmassa ehdotetun 100 % hyödyntämisvaihtoehdon toteutumisen kannalta on oleellista kuntien sitoutuminen jalostettujen materiaalien mahdollisimman korkeaan materiaalihyödyntämistaseeseen omia hankintamenetelmiään sekä suunnittelu- ja rakennustapaohjeistuksiaan kehittämällä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

Tiedoksi

HSY:n kirjaamo